

FIRMA DUCKS / LILIANE BRAKEMA

JAARVERSLAG 2021

Een Nieuw Verhaal

VOORWOORD

Het jaarverslag 2021 heeft opnieuw als ondertitel 'Een Nieuw Verhaal'. De mythe van de vooruitgang is niet meer houdbaar – het is tijd voor een nieuw verhaal. Wij geloven dat theater een rol kan spelen in het ontwikkelen daarvan.

Met de nieuwe productie Nacht In.. doen wij een poging tot een volgende stap voor dat nieuwe verhaal. (zie 2. Activiteiten).

Het jaar 2021 dat, net als 2020, in het teken stond van de Covid-19 pandemie, kenmerkte zich door een verdere organisatorische professionalisering van Firma Ducks/Liliane Brakema. Voor het eerst kwam een bescheiden vergoeding beschikbaar voor de artistieke en zakelijke leiding, wat het mogelijk maakt om langere lijnen voor de toekomst uit te zetten.

Firma Ducks/Liliane Brakema begon met de voorbereidingen en eerste repetitiefase voor de productie Nacht In.. (première 7 mei 2022) en naast Firma Ducks maakte Liliane Brakema de voorstelling De Kale Zangeres van Ionesco bij het Noord Nederlands Toneel.

Hieronder volgt het jaarverslag van 2021 beginnend vanuit de visie van de organisatie, dagelijkse leiding en bestuur (§1), activiteiten van 2020 (§2), publieksbereik (§3), financieel (§4), Code Governance (§5) en het oog op de toekomst (§6).

1 ORGANISATIE

1.1 Visie, missie, waarden en doelen

Visie

Firma Ducks/Liliane Brakema gelooft dat we maatschappelijk op een omslagpunt zijn beland. Wij zullen moeten kiezen of we vasthouden aan het 'oude verhaal' of op zoek gaan naar alternatieven. Het huidige systeem heeft financiële rijkdom gebracht voor de Westerse wereld, maar laat diepe sporen na elders in de wereld: bijvoorbeeld in de natuur en de toegenomen ongelijkheid. We moeten op zoek naar een nieuw verhaal, waarin de mens niet meer centraal staat, maar onderdeel is van een groter en complexer geheel.

Theater is bij uitstek de plek waar we complexiteit kunnen ervaren en onderzoeken. Deze complexiteit is nodig om een nieuw verhaal te kunnen construeren. De eerste stap hierin is het voor onszelf bepalen wat in deze tijd 'van waarde' is. Dit kan door werk te maken dat uitnodigt om niet alleen rationeel te 'weten' wat belangrijk is, maar dit ook op een diepgaande manier te doorvoelen. Firma Ducks/Liliane Brakema noemt dit een 'belichaamde manier'. Door de combinatie tussen 'rationeel weten' en het ook op een diepgaande manier doorvoelen, wordt het voor de toeschouwer gemakkelijker om ook daadwerkelijk te handelen naar wat voor hem of haar 'van waarde' is.

Firma Ducks/Liliane Brakema kiest er bewust voor om werk te maken dat speelt 'onder' de actualiteit. Door het blootleggen van onderliggende structuren en mechanismes die onder ons hedendaags handelen liggen, verminderen vooroordelen en openbaren zich vragen van existentiële aard, vragen die ons allemaal verbinden. Dit tegenovergesteld aan werk dat 'op' de actualiteit ligt en op een explicietere manier over de actualiteit gaat. Dit laatste maakt Liliane Brakema expliciet niet.

Missie

Firma Ducks/Liliane Brakema gelooft in theater als middel om mensen met elkaar en zichzelf in contact brengen. Haar voorstellingen bieden ruimte voor contemplatie en het onderbewuste. Middels "belichaamd" theater wil Firma Ducks/Liliane Brakema het publiek raken om zo voelbaar te maken wat van waarde is en inzicht geven in de complexiteit van onze tijd. Op deze manier draagt Firma Ducks/Liliane Brakema bij aan het vormgeven van een toekomst met een nieuw verhaal.

1 ORGANISATIE

1.1 Visie, missie, waarden en doelen

Waarden

- De voorstellingen van Firma Ducks/Liliane Brakema verbinden een persoonlijke blik met grotere thema's van deze tijd. Ze bieden het publiek ruimte voor inzicht, inspiratie, ontregeling, troost en complexiteit.

- Als regisseur onderscheidt Liliane Brakema zich door een sterke nadruk op de combinatie van tekst en lichaam waarin iedere voorstelling een eigen vorm heeft die samenhangt met de inhoud.

- Firma Ducks/Liliane Brakema onderzoekt nieuwe verhoudingen tussen dans/het lichaam en gesproken tekst. Het op een eerlijke en transparante manier onderzoeken van deze nieuwe vormen, en hierin niet bang zijn om risico te nemen, of om het publiek uit te dagen, zijn eveneens onderdeel van het werk van Firma Ducks/Liliane Brakema.

- Onderscheidend aan haar regiestijl is ook het feit dat haar poging als regisseur en de voelbare poging van de acteurs onderdeel zijn van de inhoud van haar werk. In de woorden van acteur Ali-Ben Horsting: "Naast de lijn van de encenering staat ook altijd de lijn van een live acteursoefening centraal, dit is een menselijk pogen dat de personages overstijgt en daardoor des te harder binnenkomt bij het publiek. Dit komt omdat je niet alleen de figuur ziet die poogt, maar ook de acteur, de proberende mens van vlees en bloed voor je neus, die iets onhaalbaars staat te doen."

- Het bewustzijn dat een voorstelling ingebed moet zijn in iets groters zoals een nagesprek, voorgesprek, podcast of andere manier van persoonlijk contact met makers en publiek is voor Firma Ducks/Liliane Brakema belangrijk. Firma Ducks/Liliane Brakema weet dat het publiek niet alleen geïnteresseerd is in het resultaat, maar vaak ook in het proces. Dit zit in het DNA van Firma Ducks/Liliane Brakema. Het publiek wordt uitgenodigd alsook betrokken om mee te kijken tijdens repetities en meegenomen in het proces middels nagesprekken.

1 ORGANISATIE

1.2 Dagelijkse leiding

De artistieke leiding is in handen van Liliane Brakema. Tot en met oktober 2021 was de zakelijk leiding van de stichting in handen van Harm Witteveen. In oktober 2021 trad Harm terug als zakelijk leider vanwege een nieuwe baan en heeft Thomas Smit, als penningmeester van de stichting, de zakelijke leiding tijdelijk op zich genomen.

Samen met Harm is begin 2021 besloten de première van de productie *Nacht In..* (coproductie Het Zuidelijk Toneel) uit te stellen naar 2022 in verband met het zwangerschapsverlof van Liliane. Wel is besloten om met het team al te beginnen in 2021, zodat de gemaakte afspraken zoveel mogelijk konden worden aangehouden.

Daarnaast zijn Liliane en Harm begonnen met het aanvragen van subsidies voor de productie *Isotopia* voor seizoen 2022/2023.

Op artistiek vlak is Liliane verdergegaan met haar voornemen om de door haar opgedane vaardigheden van de voorbije jaren ook voor een breder publiek toegankelijk te maken. Dit sluit aan bij haar wens een bijdrage te leveren aan 'een nieuw verhaal', aan dat wat we van waarde vinden voor het inrichten van een toekomst in een wereld die snel verandert. Om die reden is de coproductie met Het Zuidelijk Toneel (aangegaan in 2020) verder uitgewerkt en loopt er een samenwerking met de Coalitie tegen Eenzaamheid. Gesprekken met eenzame mensen aangesloten bij deze coalitie, alsook gesprekken met onbekende mensen op straat in voor Liliane onbekende steden, maken deel uit van de voorbereidingen voor een voorstelling, die niet alleen als thema ontmoeten heeft, maar zo is ingericht dat deze zelf ook een ontmoeting is. Voor Firma Ducks/Liliane Brakema, is dit een poging tot een antwoord op de toenemende polarisering, waardoor mensen steeds meer in hun eigen bubbels verdwijnen.

In het kader hiervan en als eerste stap op weg naar haar eigen 'nieuwe verhaal' is besloten om Firma Ducks vanaf 2022 te veranderen in &Brakema Producties (zie 1.4)

Uit de film Oom Wanja (NNT)

1 ORGANISATIE

1.3 Bestuur

Het onbezoldigde bestuur heeft een controlerende en adviserende functie; de dagelijkse leiding is uitbesteed aan de artistieke en zakelijke leiding, die verantwoording aflegt aan het bestuur.

In maart 2021 heeft Elsbeth van Rhijn haar functie overgedragen aan Barbara Bos waardoor laatstgenoemde nu voorzitter is. Elsbeth van Rhijn is secretaris geworden.

In februari 2021 is Bart Kusters als penningmeester aftreden. Hij is opgevolgd door Thomas Smit, zakelijk leider van Theater Bellevue.

Bestuurssamenstelling per 31 december 2021:

Naam	Functie	Nevenfuncties	Termijn
Barbara Bos	Voorzitter	Hoofd Tentoonstellingen bij Museum Voorlinden	2024 (1)
Elsbeth van Rhijn	Secretaris	Project Advocaat/Consultant Financiële I dienst-verlening	2022 (2)
Bas Kusters	Penningmeester		Tot 2021
Thomas Smit	Penningmeester	Zakelijk directeur Theater Bellevue, Amsterdam Bestuurslid Theater Walhalla	2025 (1)
Janine Brogt	Algemeen lid	Freelance dramaturg, schrijver en vertaler van theater, opera en dans.	2023 (2)

1.4 Naamswijziging: Firma Ducks wordt &Brakema producties

Na vragen vanuit de sector waar de naam Firma Ducks vandaan kwam (de stichting is in 2016 opgericht vlak na de afstudeervoorstelling De Wilde Eend mede om het mogelijk te maken deze te hernemen) en met oog op de toekomstige ambities van Liliane Brakema is besloten van naam te veranderen. In 2021 zijn hiervoor brainstorm-sessies geweest met de artistiek en zakelijk leider en het bestuur en is besloten tot een naam die enerzijds direct verwijst naar Liliane Brakema alsook een opening biedt om verbindingen aan te gaan met organisaties en mensen zowel binnen als buiten haar eigen bubbel. Daar is de nieuwe naam &Brakema Producties uitgekomen. In 2022 is de nieuwe naam een feit worden.

2 ACTIVITEITEN

Artistiek is 2021 een zeer vruchtbaar jaar geweest voor Liliane. Echter, zeer teleurstellend is dat bijna niemand haar werk heeft kunnen zien door de gedeeltelijke sluiting van de theaters in 2021.

Als gevolg van het drukke artistieke jaar in samenwerking met NNT heeft Firma Ducks/Liliane Brakema in 2021 geen eigen producties gemaakt. Wel is er een geslaagde research en repetitieperiode geweest voor de voorstelling *Nacht in...*, een coproductie met Het Zuidelijk Toneel, die voorjaar 2022 in première gaat.

Daarnaast is er dit jaar een geslaagde fondsenwerving geweest voor de nieuwe voorstelling *Isotopia*. Toegekend zijn bijdragen van het Fonds Podiumkunsten, Fonds 21, het Prins Bernhard Cultuurfonds, het Amsterdams Fonds voor de Kunst en het VFonds.

Omdat de doelstelling van Firma Ducks/Liliane Brakema naast het produceren en tonen van voorstellingen van Liliane Brakema, mede is gericht op het werk van Liliane Brakema in een bredere context, volgt hieronder ook een korte toelichting op de producties die zij in 2021 bij andere gezelschappen heeft gemaakt.

2.1 Film *Oom Wanja* - Noord Nederlands Toneel

Gedurende 2021 (en begin 2022)

De film *Oom Wanja* die Liliane maakte over en vanwege het sluiten van de theaters tijdens de tournee in 2020 van haar grote zaal productie *Oom Wanja* bij het Noord Nederlands Toneel (zie jaarverslag 2020) werd gekocht door de NPO. In 2021 werd deze door NPO Extra meerdere malen vertoond alsook gestreamd door het platform NITE van het Noord Nederlands Toneel.

Pers over de film *Oom Wanja*:

“Het is net of je naar een werk van Ingmar Bergman zit te kijken” - Volkskrant

“Mooi aftastend camerawerk dat samengaat met aangenaam intiem stemgeluid” - De Groene Amsterdammer

2 ACTIVITEITEN

2.3 Research Nacht In..

April tot en met juni 2021

Liliane reisde naar verschillende voor haar onbekende steden om onbekende mensen buiten haar eigen bubbel te kunnen ontmoeten als voorwerk voor de voorstelling Nacht In.. Ook werden er 12 dagen gerepeteerd als voorstudie op de repetitieperiode in 2022 voor deze voorstelling.

Spel: Toon Kuijpers, Reinier Schimmel, Marie Groothof, 2 lokale spelers uit iedere speelstad

Regie: Liliane Brakema

Dramaturgie: Cecile Bommel

Artistiek advies: Piet Menu

Decor: Sanne Danz

Kostuums: Ilse Vermeulen

Compositie: Thijs van Vuure

Regieassistent: Femke Stasse

Techniek: Emile van Gils e.a.

Productie: Herbert van Sloun

Projectleiding: Sarah Mulder en Sarike Gaillard

2.4 Herneming Agatha

November 2021 (tournee tot en met eind december)

Door Matzer werd gevraagd de voorstelling Agatha (première maart 2020), die vanwege corona maar drie keer had kunnen spelen, te hernemen. Repetities en de eerste voorstelling vonden hiervan plaats. Helaas sloten ook toen de theaters. Deze voorstelling zal helaas niet meer te zien zijn.

Credits:

Tekst: Marguerite Duras

Regie: Liliane Brakema

Spel: Wendell Jaspers, Ali-Ben Horsting

Dramaturgie: Florian Hellwig

Muziek: Helge Slikker

Decorontwerp: Sanne Danz

Kostuumontwerp: Joris Suk

Lichtontwerp: Vinny Jones

Regieassistent: Frédérique Donker

Castingadvies: Marc van Bree Techniek

Casper Vriens, Simon van Beek

Uit de voorstelling Agatha (Matzer)

2 ACTIVITEITEN

2.4 Herneming Agatha

Pers over Agatha:

"Liliane Brakema's Agatha prikkelt en wringt en vervreemdt"

- Volkskrant

"Brakema toont hoe tegenstrijdig de waarheid is"

- NRC

"Woorden schieten eigenlijk te kort om de sfeer van deze Agatha weer te geven. In de zaal kon je een speld horen vallen. Ga kijken, luisteren en ervaren."

- Brabants Dagbad

"De regie van Liliane Brakema biedt alle ruimte voor hun uitbundigheid, ingehouden zelfonderzoek en het emotioneel aftasten van elkaar."

- Brabant Cultureel

"Brakema wekt taai liefdesdrama niet tot leven"

- Theaterkrant

Still uit de film Oom Wanja

3 PUBLIEKSBEREIK

Voorstellingen bestaan bij de gratie van dat ze gezien worden en dat is helaas bij zowel de Kale Zangeres (2021) als Agatha II (2021), als bij Agatha I (2020) Oom Wanja (2020) op een speelbeurt na, niet het geval geweest, vanwege de coronacrisis waardoor de theaters verplicht hun deuren moesten sluiten.

Het ironische is dat juist tijdens de pandemie voor Liliane de polarisering des te voelbaarder werd en haar werk komend jaar ook vanuit dat gevoel voortkomt en dat het verlangen naar 'een nieuw publiek' en 'een groter publiek' doet groeien. Dat uitgesteld verlangen kunnen we hopelijk in 2022 (en daarna) gaan vervullen.

4 FINANCIËN

(toelichting op de jaarrekening)

In 2021 zijn er voor de productie Isotopia meerdere subsidies toegezegd, waarvan er enkele ook al zijn overgemaakt aan de stichting. Ook de in 2020 toegezegde bedragen voor Nacht In.. staan voor een deel op de balans. Zowel Nacht In.. als Isotopia worden pas daadwerkelijk in 2022 geproduceerd. Met de reeds overgemaakte subsidies heeft de stichting een flinke liquiditeit opgebouwd.

4.1 Staat van baten en lasten

In 2021 zijn er (deels vanwege corona) geen voorstellingen gespeeld, dus ook geen publieksinkomsten geweest. Voor zowel Nacht In.. als Isotopia zijn er kosten gemaakt in de voorbereiding. Deze kosten zijn verrekend met een deel van de publieke subsidies die zijn ontvangen voor deze producties. De rest van de subsidies worden meegenomen als reservering naar 2022. Daarmee komen de cijfers op nul uit en blijft het stichtingskapitaal gelijk aan dat van 2020.

4.2 Subsidies

In de jaarcijfers is een overzicht opgenomen van de subsidies die zijn toegezegd en/of ontvangen in 2020-21 en het verbruik daarvan in 2021.

5 GOVERNANCE CODE CULTUUR EN ANDERE CODES

Firma Ducks/Liliane Brakema werd in 2016 opgericht met artistieke en maatschappelijke ambities, om theatervoorstellingen te maken die zich kenmerken door het onderzoeken van nieuwe vormen van theater en de complexiteit van deze tijd. Met als doel verbinding en aansluiting te vinden bij een divers en breed publiek in een langdurige dialoog. Vanuit onze gedeelde verantwoordelijk zowel als zakelijke en artistieke leiding als het bestuur, komen onderwerpen als maatschappelijke en culturele waarden, diversiteit, inclusie en verantwoordelijkheid aan de orde. Het bestuur zet zich onbezoldigd en onafhankelijk in als controlerend en adviserend orgaan, waarbij men alert is op kwaliteit, transparantie, onafhankelijkheid en professionaliteit. De artistieke en zakelijk leider dragen verantwoordelijkheid voor de dagelijkse gang van zaken en resultaten. Allen zetten wij ons in voor het waarborgen van continuïteit, artistieke integriteit en een veilig werkklimaat van Stichting Firma Ducks/Liliane Brakema.

Voor zover van toepassing – gezien de structuur, aard en omvang van de organisatie – voldoet Firma Ducks/Liliane Brakema aan de Governance Code Cultuur. Daarnaast past de stichting ook de Fair Practice Code en de Code Culturele Diversiteit toe en bevordert zij de toepassing van die beide codes in onze producties.

6 OOG OP DE TOEKOMST

6.1 Visie, missie, waarden

Firma Ducks/Liliane Brakema (vanaf 2022 onder naam van &Brakema Producties) zal komende jaren haar bijdrage leveren aan een nieuw verhaal van hoe we onze toekomst zien. Zowel Nacht In.. als Isotopia zijn hierin voorstellingen in de nieuwe lijn van &Brakema Producties.

6.2 Organisatorisch

De ingezette professionalisering krijgt verder gestalte in 2022. De zakelijke leiding is vanaf 2022 in handen van Karin van den Berg. Met haar zal ook geschreven worden aan een meerjaren plan om met de stichting toe te werken naar een aanvraag binnen het nieuwe Kunstenplan 2025-28.

Karin van den Berg (Zakelijk leider)

Karin van den Berg (1961) werkt vanaf de vroege jaren 80 aan de organisatorische kant van het theater, bij uiteenlopende gezelschappen en projecten. Vanaf 1998 is ze verbonden aan Theaterzaken Via Rudolphi, waarnaast ze ook andere, vaak ook cultureel/maatschappelijke gezelschappen zakelijk begeleidt.

Op dit moment is ze zakelijk leider van Glashouwer Producties, Het Kleine Theater, PRA Muziektheater, BAU, House of Nouws (interim). Daarnaast is ze coördinator bij Stadsboerderij Osdorp.

6.3 Producties

In 2022 vindt de première plaats van de voorstelling Nacht In.. (7 mei), de tournee loopt tot en met eind september. Ook lopen dan de voorbereidingen, repetities en een deel van de voorstelling van de nieuwe productie Isotopia in 2022.